

SZERKESZTŐI HIRDETMÉNY

Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

gész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
félre 8 frt. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garand sora után 20 kr. fizetendő.

A „Báthori-háza”.

Felelet a „Válasz”-ra.

Cikkeimben én ezt állítottam: Hiteles történeti adatokkal nem lehet kimutatni, hogy az a ház — Báthori-háza, tehát fejedelmi lak volt.

A Válasz írója az általa idézett történeti adatok (?) nyomán ezeket mondja:

„Eddig el teljes történeti bizonyossággal nincs bebizonyítva, hogy a Báthoriak csakugyan abban a házban laktak.”

Ebben a tényben tehát igen szépen megegyezünk, s egyetértésünket még holmi későbbi felfedezések sem zavarhatják meg. Én legalább nem tartok tőle, hogy újabb dalékok valakit más eredményekhez vezethetnének, mint a hová én és a „Válasz” írója külön csapáson ugyan, de együtt jutottunk el.

Abban tehát megegyezünk, hogy — legalább az idő szerint — még teljes történeti bizonyossággal megállapítani nem lehet az u. n. Báthori-ház történeti jellegét, de hogy még is legyen valami eredmény, a Válasz írója hajlandó ama háznak „műrögészetit” jelentőséget tulajdonítani.

Megengedem, lehet ilyen jelentősége, amde akkor nem mint Báthori-házat és nem mint történelmi emléket, hanem mint Szathmári-házat s mint műrégészeti emléket jelöljük meg emléktáblával.

Az ellen azonban ismét csak óvatossággal kellene emelnem, hogy a Szathmári-féle magánháznak emléktáblával való megjelölése czéljából társadalmi mozgalom indíttassék.

Szerintem ez a Szathmári urprivát-dolga volna, a melyben nem számíthatna a társadalom nagyobb részvételére, vagy esetleg áldozatkészségére.

A „Válasz” írója nem ad fel minden reményt, hogy később talán még is csak találhat valaki a Báthori-házat illetőleg valamely pozitív történelmi adatra.

Szerintem ennek a lehetősége ha meg is van, de a valószínűséget majdnem kizártnak lehet tekinteni.

Erre vonatkozólag Kóváry László és Jakab Eleknek általam felemlített műveiből vett idézeteken kívül elég

lesz tán utalnom még arra a körülményre, hogy abban az időben Kolozsvár is még ama városok közé tartozott, a melyekben nemes embereket nem engedték meg a birtoklást, a Báthoriak tehát már ez okból sem birhattak Kolozsvárt fejedelmi palotával.

Mindezekből megállapítható, hogy — bár később is — oly adatnak a feltalálása, a mely a Szathmári háznak — mint Báthori féle fejedelmi palotának történeti jellegét (nem csak műrégészeti) megállapíthatná — legalább is valószínűtlen és én alig hiszem, hogy egyhamar akadjon történetbúvár, a ki ez ügyben több sikerrel kutathasson elfogadható adatok után, mint a mily kevés szerencsével dicsekedhetnek e kérdésben azok, a kik a kutatás munkáját eddig végezték, még pedig kétségbevonhatlan gondossággal és lelkiismeretességgel.

De tegyük fel, hogy később, valamely szerencsésebb történetbúvárak tényleg találnak hiteles adatokra — még akkor is azt mondom: tegyék félre azt a Báthori-házat és azt az emléktáblát, s e különben nemes irányu mozgalom vezetői nézzenek hálásabb tárgyra után.

Mert, hogy áll a kérdés a maga valóságában?

Hivatkoznak a közhiedelemre, a köztudatra.

Hát mi is ismerjük ezt a közhiedelmet. Ez a közhiedelem és köztudat pedig arról az állítólagos Bathori-féle házról csak egyetlen egy tényt jegyzett fel az t. i. hogy Báthori Zsigmond állítólag ama ház ablakából nézte végig a Kendiek és társai kivégeztetését.

Már most önként előáll az a kérdés: helyes, okos és megfontolt dolog-e a köztudat előtt ilyen szomorú nevezetességre hárban álló házat — még ha mindjárt tényleg történeti emlék volna is — emléktáblával megjelölni, tehát az élő társadalom örömműjngása között mintegy ráadni a szankció egy vérlázító és barbár fejedelmi cselekedetre.

Szerintem a mai társadalmat nem szabad ebbe belekényszeríteni, nem pedig azért, mert az élő társadalom ünneplése, dicsőítése a magasztalása tárgyul — még a történelem tanításának czége alatt — sem szabad bérenczeket és hazaárulókat kijelölni.

Mert mi volt tulajdonképpen Báthory Zsigmond, a kinek neve a köztudat szerint e házhoz fűződik?

A szó teljes értelmében az a minnek én neveztem: osztrák ágens, s hozzá még mint ember is kegyetlen és nemesebb érzések nélkül való.

Tessék elolvasni Kóváry László „Erdély történetének” ama részét, a melyben a Kendiek kivégeztetéséről szól. Mint történetíró is borzadva fordul el a véres jelenettől. Báthorit Suláshoz, tehát a legkegyetlenebb zsarnokhoz hasonlítja. Magát a korszakot — melyben Báthori Zs. uralkodott, Erdély legsötétebb korszakának mondja.

„Legyen elég. Forgassuk át történelmünk e legsötétebb lapjait, melyre a feledésnek elég sűrű fátyola soha sem lesz.”

Tudni kell továbbá azt is, hogy Ausztria egész a Szathmári békéig a beolvasztás politikáját követte.

Már most, ha Báthory Zsigmondnak sikerül Erdélyt osztrák kézre átjatsznia, kérdés: volna-e ma önálló és független Magyarország, volna-e Magyarország protestantizmus és nem-e igen könnyen oly állapot lenne e hazában, hogy a Válasz írójának e cikkeit nem e tül kell valaha megírnia?

Hiszen ugyancsak a történelemből lehet azt is tudni, hogy Magyarország önállóságának legerősebb védőbástyája mindig az önálló erdélyi fejedelemség volt, már pedig Bathory Zs. politikája éppen ezt semisítette volna meg.

Tudni kell továbbá, hogy B. Zs. az 1592-ben veretett érem egyik oldalára a két fejű sást vésette, a mi szintén arra vall, hogy Bécsnek a zsoldosa volt.

Mint emberről pedig ugyancsak a történelem jegyezte fel, hogy Báthori Boldizsárnét, saját sógorasszonyát mikor ez előtte férje életéért könyörgött, praetorianusaival ruháit letépette és házából kidobatta.

Mindezek azt hiszem megérthetővé teszik: miért küzdünk mi az ellen, hogy ennek a Báthori Zsigmondnak az emléket társadalmi uton ujjtsák fel és örökítsék meg.

Nem tartjuk megengedhetőnek, hogy a „történelem czéja” jelszó alatt a társadalmat hamis nyomokon juttassák történelmi emlékek birtokába.

Nem tűrhetjük el, hogy a mai társadalommal emléket állíttassanak egy bérencz és zsarnok fejedelmnek.

És ha már e történelmi esemény megörökítésén munkálunk — akkor emléktáblával annak a vérpadnak a helyét jelöljük meg, a melyen az igaz ügynek, a haza önállóságának védői a Kendiek és társai mártír halált szenvedtek.

Ez már megérdemli az emléktáblát, s a mai önértékre ébredt és szabadságra törekvő társadalommal ezek emléket teljes joggal dicsőíthetjük, de olyan tény, mely még ma is méltán felháboríthat minden nemesebb érzést, ne ünnepeltesünk meg általa, mert ez annyi volna, mint a történelem sujtó itélete alól abszolválni azokat, a kik már a történelem által is arra vannak kárhoztatva, hogy az egymásután következő nemzedékek átka kísérje emléküket.

Vessünk tehát mennél sürűbb fátyolt Erdélynek e „legsötétebb korszakára”, s az osztrák politikának e szerencsétlen zsoldosára, s ne idézzük fel emléket a társadalom utján abból a sírból, a melybe a történelem rég eltemette.

P. J.

Politikai hírek.

A képviselőház ülésének meghosszabbítása. Hírül hozták, hogy maga gróf Apponyi Albert, a nemzeti párt vezére szándékosan a most napirenden levő törvényjavaslat letárgyalása után az ülésnek meghosszabbítását indítványozni és pedig akként, hogy az ülés délelőtti 10 óráról 3 óráig tartson. Ez a hír a budapesti politikai klubokban élénk megbeszélés tárgya volt. A függetlenségi és 48-as pártnak nagy többsége nem hajlandó belemenni, hogy az ülés idejét meghosszabbítsák; de a ház többsége helyesebb a meghosszabbítást, de inkább azt óhajtják, hogy ne 10-től 3 óráig hanem 9-től 2-ig tartassék az ülés. Ugy mondják, hogy a délelőtti 10-től 3-ig tartó ülés az a legrosszabb időre esik, mert mostani társadalmi szokásaink szerint 3 óra után a legtöbb vendéglobban étkezni sem lehet már. Ez okból is inkább a 9-től 2 óráig tartó ülés mellett vannak. A szabadelvű pártban is nagyobb a hajlandóság 9-től 2-ig tartó ülés mellett s így valószínű, hogy a képviselőháznak ülésesei legközelebb már 9-től 2-ig fognak tartani.

A pápa jubileuma.

Róma febr. 19.

Már a hajnali órákban az összes templomok tornyaiból harangzugás jelezte a nap

virradatát, melyen XIII. Leó pápa püspökké való kinevezésének 50-ik évfordulóját ünnepli.

Reggeli 4 órakor kezdődött a zárandó pont felvonulása a Péter-téren. A bazilikát pont 6 órakor nyitották ki. A zárandók felvonulása a legjobb rendben ment végbe. Két zászlóalj gyalogságot állítottak fel a téren, hogy a rendet fenntartsák. Több ezer ember, kinek belépti jegyei voltak, kíváncsodtak a túlműtött bazilikából és a lépcsőkre akartak állani, honnét azonban a katonaság eltávolította.

A szabad kijárat rendben fentartották. 9 és háromnegyed órakor a pápa a szándagon diszitett Péter-bazilikában zárt ajtók mögött czelebrálta a jubileumi misét.

Lakosztályát fél 10 órakor egyházi és világi udvara kíséretében hagyta el, a Capella de Capitálon átöltözött, ezután a sedia gestatoriára ült és a gyóntatószékhez vitette magát, míg a sextini kápolnában a kar az eccs sacerdos magnus-t énekelte.

Az impozáns kíséretet a magas méltóságok, több mint 100 hibornok-püspök, a nemes és a svájci testőrségek tisztjei nagy díszben, a dísz-kamarások, az első trónasszisztens, az egyházi és a világi udvartartás képezték. A hívők rendkívül számban gyűltek egybe és az olasz és külföldi zarándokokkal együtt, számuk több mint 60,000-re rúgott. A megjelentek a szent atyát lelkes óvásokkal fogadták, mely a kíséret felvonulása alatt is folyton tartott.

A pápa megáldotta az előtte elvonuló közönséget. A tribünökön a diplomáciai kar, a máltai rend, római nemesség voltak stb. jelen.

A fényesen kivilágított és virágokkal ékesített oltárhoz érkezve, a pápa elhagyta a sediat és a jelenlévőkhez fordulva csendes misét mondott, mely alatt a sextini kápolna énekesei az alkalmához illő éneket adtak elő. 10 s egy negyed órakor az Urfelemtetés pillanatában a bazilika főbejárata fölött levő tribünről harsona-hang szólt meg a történelmi ezüst trombitakból. 10 s három negyed órakor, a mise végével, a pápa intonálta a Te-Deumot, míg az énekesek és hívők felváltva karban énekeltek.

A Te-Deum után a után a pápa feltette a tiarát, felszállt a sedia-ra, melyről a fölött mellől, honnan az egész tereplő gyűléseket áttekinthette, pápai áldást és teljes bocsánatot adott. A pápa ezután kíséretével együtt viharos óvások között visszatért a Capella de Capitálon, ott levette a misemondó ruhát és fél 11 órakor visszatért lakosztályába. A bazilikából való távozás valóban nagyszert látnyújtó nyújtott és teljes rendben ment végbe. Órási néptömeg állott a Pétertemplom előtt a katonai kordon mögött és végig várta az egyházi ünnepélyt.

A templomok, kolostorok, katolikus intézetek és számos magánház ki van világítva. Egész napon át és este is a város, különösen a Péterter igen élénk volt. Gyönyörű idő kedvezett az ünnepélynek. A királyi pár megtette szokott sétakocsizását és a közönségtől mindenütt tiszteletteljes távozással fogadtatott.

AZ „ELLENZÉK” TÁRSZÁJA.

1893. február 21.

Egy nagy család.

M. Kernhamtöl.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XXI.

(Folytatás)

(31)

Anyámnak és Stellanának a jelenléte eszembe juttatja azokat a keserves panaszkodásokat, mit a „Gerti kilátásai” felett elkövettek.

— Gerti, nekem nem az volt a szándékom, hogy egészen elszaladj, — mondja az anyám sokkal nyájásabban, mint rendesen, amint a hűvös szalonban pihentünk és egy-egy csésze teával üdítjük fel magunkat. Én csak azt kívántam, hogy a munkát hozd ki. Szerettem látni, hogy dolgozol — ennyi az egész.

— Maga egészen eltűnt közülünk — szól közbe Sir Ernő.

Nem tudtam, hogy mögöttem áll és látom, hogy az anyám finom szemöldökei szépszézuódnak egy kisse, amint felnéz és őt meglátja. Hogy és mikor jött ily közel hozzám? Nehány pillanattal ezelőtt a szoba másik részében volt.

— Ez a munkája? — folytatja azzal a sajtósággal megnyert mosolyával nézve le reám. Szabad megnézni? Szeretném látni, hogy mi vitte el közülünk.

Anyám bosszúsának és zavarodottnak látszik amint látja, hogy Sir Ernő mellett ül. Felém hajlik, hogy riktó színd művet lássa és tudom, hogy barna feje nagyon közel van az én borzos hajamhoz és azt is tu-

dom, hogy a szobában majdnem mindenki ügyel reánk; de ez a tudat csak mosolyra késztet.

Azt is tudom, hogy jól nézek ki, mert midőn néhány pillanattal ezelőtt a tükörbe néztem, alig tudtam elhinni, hogy saját magamat látom. Ha a szemeim mindig ilyen fényesek volnának, mint mostan, ha az arcom mindig ilyen élénk színt volna és a hajam mindig ilyen vörösses-barna arany színben regyogna akkor, elég csinosnak tartanám magamat — és valóban nem tudom, hogy nem lennék e hui.

Azonban miután nem lehetek mindig ilyen, miután világos, hogy rendkívül igaztosság kívántatik ahoz, hogy a szemeim ilyen ragyogjanak és az arcom színe ilyen legyen, igyekeznem kell, hogy rövid ideig tartó bájjaimat érvényesítem és legalább ma este örüljek azon, hogy a mellőztetésem felett való nyomasztó érzéstől megszabadultam. Azt hiszem, hogy ezt az érzést egészen elveszítem, — ha még hosszasan maradok Oaklandban.

Az anyám és a Stella folytonos emlékeztetése szűksége arra, hogy hibáimra és hiányaimra emlékezzem. De miután a vendégek között egyik sem térhet a tárgyra és miután Sir Ernő oly gyakran van az oldalam mellett, úgy nézve reám, mintha legalább is „örökké tartó gyönyörűség” volnék, ha nem éppen „szépség”, közel állok ahoz, hogy elhigym magamat.

— Himzés? — kérdi Sir Ernő a kezemből levő munkára nézve.

— Én nem nevezem ezt himzésnek — válaszolom, nagyon jól tudva, hogy az anyám minden zavamat hallja, de ez csak üszönzést szolgál. Utalatos szabályszerű kis portékák! Legkisebb fogalmat sem adnak arról, hogy a nefelejtekné és rózsáknak milyennek kellene lenni.

Dolgozom rajtok, de annyira utálom, hogy nem nézhetem őket!

— Gerti! Nem nézheted a munkádat? Milyen bohó gyermek ez a Gerti! nem de Sir Ernő? mondja az anyám bosszusan nézve reám.

— Én nagyon szeretem a himzést, midőn a minta megérdemli a munkát, — válaszolom, a szövetet, haraszt, tóket és mindent az asztalra dova, mi felett az anyám elémül és Sir Ernő mosolyog.

Azon munkákra gondolok, melyeket régentén készítettem — a selyem és bársonyra alkalmazott finom himzésekre, a szőlő levelek és falyodárok indáira és virágokra melyek az igaziakhoz hasonlítottak. Tudom, hogy az olyan féle munkáitól jelenleg el vagyok tiltva, nehogy koromhoz képest nagyon ügyesnek látszassam, de a lázadás szellemét nem éreztem eddig ilyen erővel felkelni bennem.

— Ezek csak gyermeknek való munkák! — folytatom harászen. Ha gyermek volnék, elég jók volnának arra, hogy tanulni kezdjek rajtok.

De így, itt ülni és dolgozni rajtok, — valóságos idő vesztegetés. Nem gondolja ön, hogy igazam van?

Az anyám valóságos félelemmel néz reám s az ő szegény aggályos arcának a látása töredelmessé tesz, elannyira, hogy alig tudom visszatartani a könnyeimet. Egy pillanattig azt kívánom, hogy bár a régi napok jöjjének vissza ismét — hogy az oaklandi látogatás, mind azzal a mit hozott, soha se törtnék volna. Azt gondolom, hogy a régi napokban boldogabbnak kellett lennem, mint a hogy akkor hittem, — boldogabbnak, mint akkor gondoltam, midőn gyakran erős főfájással, a Wardellné ruháskolozásában a gyermekei tanításával vesztettem, vagy midőn oda haza a hosszú unalmas esteiken az egyedül valóztatás, a tanulás volt.

Sir Ernő és az anyám egymás társaságában hagynom és én átmegyek Maudhoz beszélgetni; a mint azt teszem, az Andlyné körül gyűlt csoportra nézek, mely mögött egyedül állva, karját a kandalló parkányára nyugtatva, reám szegzett szemekkel Rothwell Jenő áll.

Van valami olyan hideg megfigyelés a kifejezésében, a mit oly bajos megérteni, hogy arcomba szökik a vér, a mint reá nézek. Rögtön igyekezem olyanakká látszani, mint ha nem tudnám azt, hogy véletlenül feleje néztem. Az arczán látott kifejezés haragra gerjeszt és az azon tűnődöm, hogy vajjon mi az oka annak, hogy én Rothwell urra mindig haragzodom. Azonban, midőn Maud mellé leülök, úgy találom, hogy vidámságom visszatért. Hát nem fordult-e fel a világ és nem én leszek e Lady Lydiárné?

XXII.

Ez az első vasárnap szeptemberben és amint a szememet kinyitom és hálószobám falán a napfényt nézem, pirulva vallom meg, hogy első gondolatom világi dolgokkal foglalkozik. A héten lesz a táncmulatság, azt hiszem sokan bálnak neveznek és én nagy izgatottságban és várakozásban voltam, és mióta ezt az újságot meghallottam, oly gyermekes voltam, a milyennek Stella kívánhatott hogy legyek. Legalább egy táncszóra bizonyos vagyok — lehet, hogy egygyel vagy kettővel többet is kapok; de egyről bizonyos vagyok, s oly elégtűt bizalmat érzek, minél Stella sem érezhetett különben soha. Ez alkalommal a hajam nem lesz hátra fűtve, s egy utamlat csomóban a fejem tetéjére tűzve. Ez alkalommal nem fogok úgy nézni ki, mint egy olyan kinei nő, aki most érkezett az országba, és a kinek legfőbb feladata magát egy svegletben eltüntetni. Nem, nem lehet; még abban az esetben is, ha a hajamat tisztességes angol divat szerint fűsöl-

ném, egy kis tekintettel a homlokom iránt, az engemet rögtön a Wardellné guvernánthézá és felhőtlen kisasszonnyá változtatva.

Tudom, hogy erre gondolni sem lehet. Azonban állítólagos fiatalasszonnyá még is volt egy haszna. Nem tudom, hogy hogy leszek öltözve; e fontos tárgyre felelt anyám és Stella nagyon tartózkodók voltak. Nap múlt nap után, és a Stella tolettéjén kívül egy szót sem hallottam egysebről. Tegnapi meg kellett volna kérdeznem, most már várakoznom kell holnap reggel, és akkor meg kell tudnom hogy a Stella kevésbé ékes ruháiból melyik lesz az enyém. Mert természetesen, hogy olyasmit nem remélhetek, hogy nekem újat vegyenek — egy kisse bölcsőbb vagyok mint, hogy arra számítsak. De ha az a sorsom, hogy lady Lydiárd legyek.

A káprázatos víziókat az új ruhákról és mindenről a mire szűkségem lehetne, eltűzöm magamtól és reggeli öltözésemet igyekezem nyugodtabb kedéllyel bevégezni. De az ezek víziókat nem tudom egészen szamizni; még a madarak vidám csevegése is a sorsomban történt csudalatos változásra látszik emlékeztetni. És századikszor kérdezem magamtól, hogy tehetséges-e az? Vagy csak álom, és valamelyik nap fel fogok ébredni, és mindent úgy találom, a hogy régen volt.

Kinyitom az ablakomat és az édes reggeli levegőre kihajlok. Vajon fogok e valaha a jövőben, midőn a saját ablakomból kinézek, ilyen tünde és harmatos — és bársony simaságú pázsitot látni?

— A saját ablakomból! Mind ez ideig egy tisztességes kefélt és fűstöt sem mondhattam a magaménak, és nekem egy kisse sok elgondolni, hogy a jövő mit tarthat fel számomra. És az egész idő alatt az a különös meggyőződés, hogy ez a szép jövő jogosan a Stellané és nem az enyém.

(Folyt. köv.)

érheti. Különben is a rendőrség értesítette a mentőket, valamint ő tette az első lépést a nyilvános elfogatására.

— **Helyreigazítás.** Lapunk febr. 16-iki 38. számában a falkavadásztársaság ügydőléséről szóló tudósításban gr. Bánffy György elnök ur ő méltósága által felajánlott 200 frank díj helyett 20 frank szedlett. E tévedést ezentúl helyreigazítjuk.

— **Nemes tett.** Életkora délen 42 éves volt Török József, kincst. erdőőr. Kint akott a gyulai havasok Büffy-Hunyad felé nyitódó tövén, Bécsen egy fél óra járásra ma rengetegtől, a hol Vasvárit seregével együtt lemészárolták. Török értelmes, szolgálatkés, buzgó férfi volt; szeretett felbavaló, szeretett a turisták, kiket, ha alkalma volt, rendkívül előzékenyen kalauzolt a havasok felhőmánya sűrűbe nyúló útjain. Ő kalauzolta a Vasvári kirándulókat is és gondozta a „Vasvári ideiglenes emlék”-et. Vagyona nem volt, hanem volt 8 egészséges, apró, szép gyermeke. A legnagyobb közülük egy 15 éves serdülő leány kinek szép arcahoz olyan jól állott az a kalotaszegi dunapöl ruha, hogy a Vasvári társaság minden tagja, a mikor meglátta, kelemes meglepetést árukt el. Török József szolgálatának oda adó teljesítése következtében szív bajt kapott a pár hónapi betegeskedés után a kolozsvári Károli kórházban, a hova gyógyulás reményével jött, kizsenedett a m. hó 13-án. Hátra hagyta nejét 8 apró árva, akiket a kincstár nem csak kitelepít az erdőből, hanem sem az özvegynek nyugdíjat, sem a gyerekeknek ellátási díjat nem ad, mert az elhunyt erdőőrnek erre nézve még nem volt elegendő szolgálati ideje és a szabály betűi ridegek, nem ismerik a nyomort, a szerencsétlenséget. Telvíz idején ki lesz tőre az anya s a 8 árva a hajlékból, egy lakatlan havas kellő közepére. Ezt a szomorú állapotot a kolozsvári erélye muzeum öre előadja a multikori „Vasvári kör” gyűlése néhány kirándulónak. A lelkes turisták szó nélkül nyultak zsebeikbe s 15 frt 50 krt adtak össze egy pillanat alatt, az özvegy s az árva némi segélyezésére. Az összeget az nap el is küldték Nemes Károly gyulai erdőgondnokhoz, kézbesítés végett. Midőn felmilitjuk ezt a nemes tettet, mely a mi elismerésünkre nem szorul, az emberbarátok figyelmébe ajánljuk ezeket az apró árvaakat s nem kétekedünk, hogy a 8-ok mostohasága mellett a jó emberek nemes szíve nem csak hajlékot és kenyeret, de jövőjük megalapítására szükséges ismeret elsajátítására is módot fog nyújtani.

— **A kolozsvári orsz. erélye muzeum igazgatósága** e hó 15-én d. u. a tervnavigátor emeletén levő helyiségben gyűlést tartott. A gyűlést Deák Albert elnök vezette. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után egyenkint megtették a b. jelentések a mult gyűlés óta beérkezett erélye, okmány hirtel, kép, szabadságharczbeli és folyó adományokról. A jelentés egy hosszú sorozatot tett ki, — mit az igazgatóság örömmel vett tudomásul és köszönetet mondott az adakozóknak. Az erélye muzeum öre jelenti, hogy az adományok közül a pénzádományok az „Arany könyvben” haladéktalanul nyugtáztatnak a beérkezés után. Az erélye adományok azonban katalógus szerű rendezést és csoportosítást kívánnak, azért azoknak az „Arany könyv”-be való fölvétele csak időszaktól kezdve lehetséges. Hogy azonban a közönségnek ezek vételéről rövid idő alatt a nyilvánosság előtt is nyugta adassék, az erélyék a „Történelmi Lapok” borítékán nyugtáztatnak ezentúl az átvétel után. A gyűlés ezt az intézkedést helyeslő tudomásul veszi. Az igazgatóság azután átnézte a beérkezett tárgyakat, melyek az utolsó darabig el vannak helyezve, feliratokkal, az adományozó nével ellátva, szemléltetendő vannak tőve. Átnézte az érkezett képek, erélyék, pénzemek, könyvek, okmányok stb. lajstromát, a melyekbe minden küldemény az érkezéskor nyomban bevezetettik.

Tekintettel a felhalmozódott teendőkre, mely sürgősen és feltétlen munka felosztást kíván, a gyűlés elhatározta, hogy gyűjtő osztályt létesít a muzeum minden időben való fenntartására szükséges anyagierő gyűjtés folytonos tovább vitelére.

2. Erélye osztályt alakít az erélye gyűjtése, hiteleségének megállapítása és ezentúl való rendezésére;

3. Könyvtári osztályt a szabadságharcra vonatkozó könyvek össze gyűjtése és berendezésére.

4. Képtári osztályt a szabadságharcra vonatkozó képek összegyűjtése rendezése és nyilvántartására.

5. Ünnepegy rendezői osztályt itthon és az ország különböző pontjain hazafias tárgyú és célú ünnepegy rendezésére tovább

6. Kegyelet bizottságot, a mely-

nek feladata lesz a még életben levő 48—49-es honvédek anyagi belyzetének enyhítésére a megtehető intézkedéseket megtenni. Az elhalt honvédek temetésének a történelmi mult-hoz méltó imponálásá tételéről gondoskodni, továbbá olyan honvédek temetéséről, a kiknek hátramaradtjaik nincsenek s a kik végrendelező óhajataikban ezt kívánják, gondoskodni a rendelkezésre bocsátott anyagi erő erejéig valamint megfelelő sir-mlék felállításáról. Kiterjeszteni figyelmét arra: hol szükségesek az országban nagyobb események színhelyének magyarázatul szolgáló emlékek felállítására s ezeknek ajtóvőben való létesítésére mozgalmat kezdeni stb.

A gyűlés kimondja, hogy a 7. vidéki gyűjtő osztályok megalakítására nézve intézkedéseket tesz. E megalakítás, miután egy kiváló csoportja tömörült a legjobb hazafiaknak az ország minden pontjáról a „Történelmi Lapok” zászlója alá, gyakorlatilag könnyen megoldható. Az 1—6 pont alatti csoportok élére a szabadságharcban működött kiválóbb férfiakat kér fel a muzeum és azokban való együttes munkára tért nyit mindazoknak, a kikben hazafiai lelkesedés a munkakedv párosul. Az igazgatóság ezenfelül több egyleti ügyet igazított el.

— **Gyászhirek.** Rákosi Bálint, Alsófehérvármegye központi állatorvosa, Nagy-Ényed város volt alorvosa, — Deák Gábor M.-Királyfalván meghaltak.

— **Mókázó-nóták.** Ily czimen négy eredeti dal jelent meg énekhangra zongora kísérettel hírneves dalköltőnk Szentirmai Elemértől. A most élő magyar dalok szerzői közül egy sem szólal meg oly megkapóan szívből hangján mint Szentirmai Elemér, kinek dalaival széles e hazában, a kunyhótól a palotáig megtalálják az utat a szívhez. Nem hiába szívtől szívhez szól! Erőteljes és-erejű költőjénia soha cserben nem hagyja, s mindig újabb-újabb babért arat költői zsenialitásával. A most megjelent dalokról sem mondhatunk elég dicsegetést, igazi gyöngyei a magyar népdaloknak, azért tehát melegen ajánljuk a magyar dalok kedvelőinek e kiváló szerzőnek jóit nótáit, melyekből csak úgy sugárzik a szív s a kedély melegsége!

— **A „vizeknél” ev. ref. dalkör és önkéntes jótételezők** f. hó 11-én saját pénztára javára tánczozal egybekötött dalestélyt rendezett, mely az igen tisztelt közönség s a tek. pénztárnok ur nyilatkozata szerint minden tekintetben igen jól sikerült. A dalestély műtsora következő volt: Szózat Mester Károlytól, Himnus Erkel Ferenczről, Nép-dalegyveleg Lányi Ernőtől. Kiváló dícséretet érdemelnek derék magyar földeseink, kik az ének tanulásban oly nagy szorgalmat fejtettek ki, hogy ezáltal lehetővé tették Takács István áll. tan. dalára vezetőknek egy ily sikerült dalestély rendezését. Dalestély után táncz következett, mely mindvégig kedélyes volt s csak a késő reggeli órákban ért véget. Bevétel volt 95 frt 50 krt. Kiadás 50 frt 88 krt. Tiszta jövedelem 44 frt 62 krt. A jövedelmet feltöltéseiikkel növelték: dr. Szász Károly orsz. képvis. 3 frt, Kovács Gyula miniszter. tanácsos 2 frt, dr. Antal András 1 frt, Dávid Zachariás 1 frt, id. Deési Boldizsár 1 frt 50, Szűcs Sándor 1 frt, Kremniczki Amánd, Gajdóczy Tivadar, Szentmiklósy József, dr. Ádám Endre, Pávai József, ifj. Reithoffer Alajos, Löwy Hermann, Gál Sándor, András János, Koncz Lajos és Takács István 50—50 krajczárral. Fogadják a nemes adakozók mind két egyet elismerésért és köszönetét. Hisszük, hogy „ev. ref. dalkörünk”, mely életrevalóságának már többször jelét adta, virulni fog s jövőben is hasonló pártfogásban fog részesített. Vajha ugy lenne.

— **Báli tudósítás.** A topliczai ref. egyház előjárósága nagyméltósági báró Kemény Kálmánra, szülötettét báró Bánffy Polyxénra ő nagyméltósága védnöksége alatt február hó 11-én az egyház javára táncz-méltóságot rendezett. Az összes bevétel volt 187 frt 50 krt. Kiadás 40 frt 4 krt. Maradt az egyház javára tiszta jövedelem 147 frt 46 krt. Kegyes adományait elküldötték: nagyméltósági báró Kemény Kálmánra ő nagyméltósága 35 frt, méltóságos báró Radák Ádám 20 frt, nagyméltósági báró Bánffy Dezső országházi elnök 10 frt, nagyméltósági övezgy báró Bánffy Dánielre 5 frt, nagytiszteletű Lenárt József esperes 5 frt, Schöbel József 5 frt, id. Eltető Albert 5 frt, dr. Mild Adolf 4 frt, Schneider János 4 frt, Bodó Károlyné 2 frt, Mova Sándor 2 frt, Pölöp János 2 frt, Vadasdy Károly 3 frt, László Mózes 2 frt, Giacommi Virgilius 2 frt, Farkas Márton 2 frt, Sándor László 1 frt, Dózsa Elek 1 frt, dr. Gidófalvy István 1 frt, Pop Sándor ügyvéd 1 frt, Végh Domokos 1 frt, Majzer Károly 1 frt, Drothlel Béla 1 frt, Gemesi Alajos 1 frt, Simai Gerő 1 frt, Bőjtő József 1 frt, Gazda Márton 1 frt, Miklós Gyula 1 frt. A bál alkalmával felül fizettek: Urmány István 4 frt, Stein Izrael 4 frt, Pap Ferencz 1 frt, Jakab Ferencz 1 frt, Sámuel Domokos 1 frt, Kálini Nikita 2 frt, Kiss József, 2 frt Gerza David 1 frt, Márk Farkas 1 frt, Karácsony Gerő 1 frt, ifj. Ditető Albert 1 frt, Visky Ferencz 1 frt, Gerbek Emil 1 frt, Popescu János 1 frt, Kolbász József 1 frt, Kolbász Miklós 1 frt, Schvarcz László 1 frt, Pap Sándor örsvezető, 50 krt. Ugy a kegyes adományait elküldött nemes adakozók, mint a bál alkalmával felül fizetett jöttek fogadják — a kezdet nehézségeivel küzdő egyházam nevében — legforróbb köszönetemet.

Toplicza, 1893 február hó 16-án. Pál Károly ref. körlelkész.

— **A trónfosztott emir.** A „Standard”-nak jelentik Pétervárról: Jól értesült körökben híre jár, hogy a bokharai emirrel tudatták, hogy nem szabad többé fővárosába visszatérnie. Lakhelyül a Krimit fogják kijelölni neki. Az emir 30 millió rubel kárpót-lást és évi 100,000 rubel nyugdíjat fog kapni.

— **Vesztett-e garázdálkodása.** A napokban történt Szentgerlicze községben az a szomorú és szerencsétlen eset, hogy egy gazdának, de minden előre észre nem vehető jel nélkül megveszett a kutyája s legelőbb is a gazdának egy kis leánykáját mintegy nyolc éves és egy annál nagyobb, körülbelül 12 éves nála szolgálatban levő leánykát harapott meg. Ezeket kívül még állatokat is u. m. libát s kutyákat sebzett meg dühödt állat-potában, míg észrevették s ártalmatlanná tenni sikerült. A szerencsétlenül járt leánykák az első orvosi segélyben a helybeli kör-orvos által részesültek, miglen azonnal tett hivatalos jelentés következtében intézkedés történt, hogy Budapestre a Pasteur féle gyógy-intézetbe felszállíttassanak. A felszállítás egy hatósági személy kíséretében csakugyan megtörtént, hogy milyen eredménnyel, ezután válik meg. Vajha sikere lenne a gyógykezelésnek s megmenekülnének a szerencsétlenek az iszonyú veszedelemtől! Mondják, hogy Ákosfalván is történt hasonló szerencsétlenség, hol a veszett eb egy asszonyt harapott meg. Ez is a kör-orvos Pakó Gyula által kellő orvosi ápolásban részesült, de hogy Budapestre felszállíttatott-e, arról tudomással nem bír a tudósító.

Bál a „Stadler”-nál.

A kolozsvári cigányok addig huzták a nótát egész farsangon keresztül, a míg ők maguk is megkivánták. Hátha ők is csinálnának egy görbe napot.

Ápám lelkem egy horihorgos napot, hogy csinálnának épen!

Meg is csinálták biz azt. Tegnap este a „Stadler” csak úgy döngött a nagy bál miatt. Jelen volt a dadától a rajkőig minden pereputtya Pharaó utódjainak. Els mulattak jó kedvvel szívenedélylyel.

Huzd rá cigány! Hogy volt?! Soh se! halunk meg! Hangzott minden felől a vidám felkiáltás, és mint sötét árnyék suhantak egymás után a tánczosok.

Hány cigány legénynek dobbant meg a szíve karján vezetve holló fűrtől éjj szemű kedvesét. Volt is ám kibben valogatni, mert annyi volt ott a barna asszony és bogár szemű leány, mint a mándlin a pityke gomb.

Ők is elhúzzák az ujságíróknak a nótát; az ujságíró is megemlékezik erről a művész világról egy nagy nap alkalmával.

Bál anyja: Pongrácz Lajosné, elnökő Antal Lajosné volt.

A négyest 60 pár tánczolta. A talp alá való ropogással László Károly zenekara mutatta meg, hogy náluk nem a numerus numerál hanem a ropogós, aprózó, csárdás. Szóval minden jó volt, minden szép volt csak az nem, hogy már reggel 7 órakor egészen világos volt.

Pista *

Szerkesztői üzenetek.

Barna Bella. M. Oroszi. B. Bella nem Barna Bella, nem is Balga Bella, hanem Bájos Bella volt. Nem tartjuk csuf kíváncsiságnak, ha érdeklődik az iránt, hogy egy vagy más cikkünket ki írja. Ez valószínűleg csak hizeleg az írónak. Különben is csak azt kérdezte, hogy Samil név alatt ki ír? de azt nem kérdezte, hogy kihez ír? Mi tudottuk meg azt csak a tréfa kedvéért. Különben reméljük, hogy Barna Bella és köztünk továbbra is szent a béke.

Kamilla. A kik az „Iparos agy menház” javára felül fizettek, azoknak a névsorát azért nem közöltük, mert ilyesmit nem küldött nekünk a rendező bizottság.

K. T. Helyt. Beperelelhet bátran! **Margit** Besztercei. Elkésett. Ha már referensnek csap föl, úgy okvetlenül szükséges a gyorsaság is. A riporternek első kötelessége a gyorsaság, mert a mai gőz és villanykorszaka nem acceptálja a csigalassúságot.

M.-d. Használt bélyegeket „érvényesíteni” semmi szín alatt sem lehet, mert a törvényekkel gyűl meg a baja. Ezeket semmi féle célra sem lehet felhasználni, a használt posta bélyegeket kivéve, a melyeket szorgalmas gyűjtők gyűjtenek, osztályoznak és csinálnak belőle tarka spanyol falat. A használt elött értéktelenné vált bélyegeket tudunk szerint beváltja a pénzügyi hatóság is, a posta is.

* Talán csak nem akarta hogy: bár csak az az éjszaka, Szentgyörgy napig tartana!

Szedő.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata).

Országgyűlés.

Budapest, febr. 21.

A képviselőház mai ülésén az igazságügyi miniszterium táblázatát tárgyalták.

Ez alkalommal 30 módosítványt adtak be.

A tárgyalás folyamán Szilágyi Dezső miniszter és Polonyi Géza között hosszabb vita fejlődött ki.

Végül a beadott módosítványok fölött szavazott a ház melyeket egynek kivételével — elejtettek.

Szilágyi Dezső ígéretet tett, hogy 100 irnokkal többet fog előléptetni, mint az tervezve volt.

A honvédelmi miniszterium táblázatát vita nélkül fogadta el a képviselőház.

Ezután a törvényjavaslatnak a lakbérpénzre vonatkozó része került tárgyalás alá.

Gróf Baththyány Tivadar azt indítványozta, hogy Fiume Budapesttel egyformán — első osztályba soroztassék.

Wekerle miniszterelnök hozzá járult Baththyány indítványához.

Ülés végén a miniszterelnök beterjesztette a május végeig meghosszabítandó indemnyitiról szóló törvényjavaslatot.

Báró Edelsheim betegsége.

Budapest, febr. 21.

Edelsheim Gyulai Lipót báró, nyugalmazott hadtestparancsnok halálhíre terjedt el ma a fővárosban mindentől.

A hadtestparancsnok állapota csakugyan aggasztó, a mennyiben orbáncz és tüdőgyulladás támadta meg.

A német sajtó a magyar politikáról.

Berlin, febr. 21.

A „Frankfurter Zeitung” írja: Udvari körökben igen ügyes embernek tartják ugyan Wekerlét, de nem biznak kabinetje tartósságában.

Jellemző, hogy folyton magyar, teli miniszteriumról beszélnek. Ezen nyilatkozatot egy osztrák főherczeg használta először, minek következtében most már egész sereg olcsó adomát kolportálnak, melyeknek hacsak egy része igaz, egy a Wekerle-miniszterium helyzete nagyon siralmas lehet.

Ezután részletezi Szapáry bukásának okait, elmondja, hogy ő felsége még elvi beleegyezést is nehezen adta a polgári házassághoz.

Nagyobb engedményt, mint azóta több egyházfőjelemléknek kijelentette, nem fog tenni soha.

Fejtegeti ezután, hogy Ő felsége menyire haragszik Csákyra, de még jobban Szilágyira, aki tudvalevőleg egy Ő felsége elnöklelete alatt tartott minisztertanácsban annak idején kétóráhosszat bizonygatta, hogy a kötelező polgári házasságra Magyarországon nincs szükség, most pedig nélkülözhetetlennek tartja.

Wekerle el is akarta távolítani Szilágyit, de Tisza Kálmán presszionálta.

Mikor Wekerle Bécsben az új miniszteri listát előterjesztette Ő felségének, az uralkodó Szilágyira célozva, így szólt:

En majd csak megleszek vele, de hogy ön, hogy lesz meg vele, az az ön dolga.

A miniszterium bemutatása alkalmával Ő felsége oly hidegen viselkedett, hogy mind levere távoztak s a lépcsőn Szilágyi czinikusan megjegyzé:

Ezt a kidobást nekem köszönhetitek. Kidobás szó helyett a miniszter sokkal vaskosabb magyar szót használt, mely egy ujságban nem adható jól vissza.

Tisza Lajos a bécsi arisztokraczia egyszerűen ignorálta.

Egy hercegi család a miniszter államtitkárárt minden ünnepélyre meghitta, de a minisztert soha.

A bécsi udvari körökben azt hiszik, hogy a kötelező polgári házasságot egyszerűen leveszik napirendről, mert meg vannak győződve, hogy nemcsak lehetséges, de el sem kerülhet Magyarországon a reakciónárius kormány, sőt számítanak ebben a szabadelvű pártra.

Nem akar politizálni.

Pozsony, febr. 21.

A pozsonyi katolikus autonóm kérdésben kisebbségben maradt párt mely ellenzte a kormány iránti bizalmatlansági ezavazatot, fellebbezést küldött Vaszari herczeg-

primáshoz, melyben kifejtik, hogy a hitközségeknek más feladatuk van, mint a kormány egyházpolitikájával foglalkozni.

A pápa ellen.

Lemberg, febr. 21.

A pápa jubileuma alkalmával aruthendiákság megzavarta az itentiszteletet. Midőn a metropolita a templomba lépett, peresatot kiáltottak s az ünnepi beszédbe folyton belekibááltak.

Elrothadt milliók.

Páris, febr. 21.

„Az elrothadt milliók bolondja” czimen a párisi lapok szenzációs rablás híré közlik: Él Párisban a Champs-Élysées egy palotájában egy vén külön, a ki soha a házából ki nem mozdul s cselédet sem tart, — petroleum-kályhán maga főz; gyönyörű butorai gondozás híján porral lepdőnek be, vagyona pedig puszta, a nélkül hogy tudná. Tegnapi a ház falán álarczos rablók törtek be, az öreget megkötözték és 30,000 frank készpénztől megfosztották. Mikor a rablók távoztak, valahogy a rácsos kapuhoz vonszolta magát s rendőroket kiáltott. A rendőrség még nem akadt a rablók nyomára. A vén különözött senki sem sajnálja, mert egy sarokban egy millió értékű rothadt papirokat találtak, melynek szelvényeit évek óta nem váltotta be.

Párizsi rendőrség.

Páris, február 21.

A párisi sajtó erősen kikel az ottani rendőrség ellen, egy vigyázatlanságból elkövetett baklövés miatt. Egy előkelő család panaszt tett egy Pascal nevű fiatal asszony ellen, ki a család kiskoru fiát behálózta és könyörrelentül kizsákmányolja. A rendőrség előállította Pascalnét, de emberei nem aszóban levő Pascalnénál tettek látogatást, hanem behatoltak Pascal törvényszéki elnök övegéhez, egy 78 éves tisztes matronához s azt hurcozták el.

Baross mauzoleum.

Budapest, febr. 21.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter megbízta Berczik műszaki tanácsost és műépítést, hogy készítsen egy tervezetet Baross Gábor sirja felé emelendő mauzoleumról.

A mauzoleum a klobosuci temetőben lesz építendő.

60.000 tudóvész ember.

Budapest, febr. 21.

A Közegészségi-Közlöny mai száma szerint Magyarországon évente átlag 60,000 ember hal meg tudóvész betegságben.

8 millió kár.

Budapest, febr. 21.

A hivatalos becslés szerint a zantei földrengés 8 millió drachma kárt okozott.

Tanulmány-út.

Budapest, febr. 21.

A közoktatástügyi és kereskedelmi miniszter segíteni akar azon a hiányon, hogy a keleti tartományokban, a konzulátusi hivatalokban alig van magyarul tudó hivatalnok. Éppen azért 1400 frtot utalványoztak ki a keleti akademia néhány jelesebb hallgatója számára, hogy azok tanulmányutat tessenek a keleten.

Magyar szintáruulat Berlinben.

A magyar irodalom és művészet ismerete egyre jobban terjed a külföldön. Krescsányi Ignác ismert nevű színigazgató, ki nyáronta a budai szinkört bérlő, társulatával Berlinbe megy ki és az Apolló színházban fog előadásokat tartani.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARI MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Figyelmeztetés!

Tudomásunkra jutott, hogy az általunk használt czimké kiállításától elütő, de lényegére, vagyis szövegére azonos czimké alatt más (nem Dreher) sűrűk hozatnak forgalomba. Az ezt cielekvörket saját érdekükben ezen visszaélés azonnali beszüntetésére hívjuk fel; nemkülönben figyelmeztetjük a n. é. közönséget is, hogy a forgalomba hozott Dreher-féle palack-sűrűk valódiságáért csak is azon esetben szavatolunk, ha azok az általunk használt czimké és oly dugaszokkal vannak ellátva, melyekbe a **Dreher-czég bele van sütvé.**

DREHER ANTAL,

kőbányai serfőde, főraktára Kolozsvár.

(2-2)

H i r d e t é s e k.

Sz. 2742—1893.

198. (1—3)

Pályázat.

Katonai lovagló-iskola építésére.

Kolozsvár sz. kir. város közönsége elhatározván egy fődött katonai lovagló-iskola építését, alólírott Tanács felszólítja az építő vállalkozókat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1893. évi Márcziushó 10-én délután 5 óráig** a Tanács iktató hivatalánál nyújtsák be.

Az árlejtés föltételei ezek:

I. Az összes építési munka költségvetése az elfogadott előirányzat szerint 39228 frt 76 kr.; ez összeg a munkanemek között ekként oszlik meg:

a) kőműves- és napszámos-munka	18178 frt 58 kr.
b) kőfaragó-munka	714 frt 10 kr.
c) ács-munka	3760 frt 73 kr.
d) asztalos-munka	1597 frt 40 kr.
e) lakatos-munka	1935 frt 05 kr.
f) mázoló-munka	601 frt 46 kr.
g) ábrázoló-munka	260 frt — kr.
h) bádós-munka	4349 frt 03 kr.
i) istálló-berendezés	545 frt 21 kr.
k) vas földelzet	7200 frt — kr.
l) kemencék	87 frt 20 kr.

Összesen . 39228 frt 76 kr.

Az ajánlatban e munkadíjjal szemben megjelölendő betűvel és számokkal az a százalék, melyet az ajánlattevő elengedni hajlandó, valamint a munkadíj teljes összegében is kitüntető.

A zárt írásbeli ajánlatot 50 kros bélyeggel kell ellátni s kívül a borítékra fel kell írni az ajánlattevő nevét, valamint a következő címet:

Kolozsvár sz. kir. város tekintetes Tanácsához.

Zárt írásbeli ajánlat építő vállalkozótól.

Mellékelve:

frt bántpénz készpénzben
értékpapirokban.

Megjegyeztetik, hogy ajánlatot csakis arra jogosított vállalkozó építményre vagy szak-iparos tehet.

III. Az ajánlatához készpénzen vagy óvadék gyanánt elfogadható nyilvános értékpapirokban a fennebbi kikéltési ár: 39228 frt 76 krosi összegnek 5% (öt százaléka) mint bántpénz csatolandó; egyúttal az ajánlatban világosan ki kell jelölni, hogy az ajánlattevő a tervrajzokat, költségvetést és a szerződési föltételeket ismeri s azokat elfogadván, föltétlenül aláveti magát a föltételeknek.

IV. A folyó évi Márcziushó 10-én tul beérkező ajánlatok nem fognak el fogadtatni, a kellő időben beérkező ajánlatok eilenben alólírott Tanácsnak 1893 évi Márcziushó 11-én (szombaton) délután 10 óráig tartandó ülésében az ajánlattevők jelenlétében fognak felbontatni, elfogadásuk fölött azonban a tekintetes Törvényhatósági Bizottság azután legközelebbi közgyűlésén fog dönteni.

V. A vállalkozóknak szabadságukban áll: akár az összes vállalatra, akár csak az egyes szakmunkákra adni be ajánlatot; azonban a tekintetes Törvényhatósági Bizottság részére minden esetben fönttartatik az a jog, hogy az együttes ajánlatok avagy az egyes munkákra tett ajánlatok közül korlátlanul választhasson.

VI. Az ajánlat az ajánlattevőt, az ajánlat benyújtásától kezdve kötelezi, ellenben a várost csak a tekintetes Törvényhatósági Bizottság közgyűlésének elfogadásától és a közgyűlési határozatnak polgármesteri jóváhagyásától kezdve; azért az összes ajánlattevők bántpénzei, az ajánlatok felbontásakor (IV. pont) a város házipénztárába tételnek le s a közgyűlés elhatározásáig ott kezeltetnek; ekkor aztán, az elfogadott vállalkozó bántpénzei kivételével, a többi ajánlattevők letett bántpénzei bélyegtelen elismerésre vissza fog adatni; ez idő alatt azonban a város nem kötelezi magát az esetleges készpénzből bántpénz után kamatfizetésre.

VII. A tervrajzokat, költségvetéseket és szerződési föltételeket az ajánlattevők s hivatalos órák alatt a Városház emeleti 9. 10. számú hivatali helyiségében megtekinthetik és saját költségükön lemásíthatják.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1893. évi február hó 14-én tartott üléséből.

Albach Géza,
kir. tanácsos, polgármester.

Sz. 40—1893.

Alsófehérmegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérmegyeének Nagy-Enyed székhelyvel összekötött megyei állatorvosi állása üresedésbe jöven: ezen 450 frt évi fizetéssel és 280 frt úti átalánnyal javadalmazott állásra pályázatot nyitok; s felhívom pályázni kívánókat, hogy az 1893. évi i. t. cz. 9. §-nak IV. pontja értelmében, kellőleg felszerelt folyamodásukat **folyó évi Márczius hó 1-ig** hozzám nyújtsák be.

Nagy-Enyed, 1893. február hó 17-én.

Br. KEMÉNY,
főispán.

Tejes-Báranyokat
Magyarország valamennyi posta-állomásaira
darabonként

2 frt 50 kr. bőr nélkül,

bérmertve szállít

Inoze Gyula

kereskedő

BARÓTHON (Erdély.)

197. (1—3)

VENDEGLŐS kerestetik

a Szamosujvártól 5 percznyi távolságra levő

KÉRŐI GYOGYFÜRDŐRE,

a mely berendezett áterem, nagy jégverem, fedett tepályával, bor-, sör-, pálinkaelárússal van ellátva.

Megkivántatik, hogy a vendéglősnek 60—80 terítékhez szükséges készlete és 200 forint készpénz biztosítékja legyen.

Az üzlet **Márczius hó 15-től** kezdve már átvethető.

Értekezni lehet szóval vagy írásban: **Dr. Zakariás** fürdő-tulajdonossal Szamosujvárt.

178. (2—3)

Gyönyörű minták magánvevők részére ingyen és és bérmertve. — Tartalomdús mintakönyvek szabók számára bérmertve.

Nem adok minden méternél 2 és fél vagy 3 és fél főtnyi engedményt, sem ajándékokat a szabóknak, mint a konkurrens cégek t-szik, az én szaim szabott és netto árak, hogy magánvevőim olcsón és jól vásárolhassanak — Övöm a t. közönséget a konkurrens cégek keltségsárga árrendelvényeivelől.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvia és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs és kir. hivatalnok, veterán, tüztöltő, tornász, cseléd egyenruhára, teke és játékosz alokra való posztó, loden vízmentes kelmék, vadászkatokra, mosó kelmék utazó plaidok 4—14 früg. — A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyanju posztóárut, nem pedig a mindenfelől kinaltatott s a szabó fáradságára s költségére nem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JANOSHOZ BRÜNNBEN,
(Ausztria Manchestere). Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.

Hogy üzletem nagyságát és versenyképességét kimutassam, kijelentem, hogy Európa legnagyobb posztókiállítását, a kammgarn szöveteit, szahó és könyvkötő kellek gyártását kezembem egyesíttettem. Hogy ezekről a n. é. közönség meggyőződhessenek, meghívom nagy helyiségeim megtekintésére, melyekben 150 embert foglalkoztatok.

Szétküldés csak u'ánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 180 (2—24)

MATUTSEK JÓZSEF

— 27. év óta fennálló —

férfi-, női- és gyermek cipész-üzletét
és raktárát áttette

Főter 32. szám alá,
a volt HUFLESZ-féle üzlethelyiségbe.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

17. (19—x)

Dréher Antal serfőzdéje Kőbányán.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy
1893. év Január hó 1-től kezdőleg

Erdély részére

Kolozsvárott, a nagy-utca 37. sz. alatti
saját házamban

hordó- és palaczk sör-raktárt

nyitottam, melynek kizárólagos vezetésével

„Bognár és Szántó” cézet

biztam meg

s ez előnyösen ismert gyártmányomat eredeti gyári árak mellett fogja a nagyérd. közönség részére kiszolgáltatni.

Kiváló tisztelettel:

DRÉHER ANTAL.

158. (4—10)

Sürgőnyezim: DRÉHER Kolozsvár.

Bérbe adó,

esetleg

fogadós kerestetik

Mocsera,

a „VERES FOGADÓ”-ba.

Értekezhetni Mocson, ROSSMANN és ENGEL uraknál.

186. (2—2)

ALAPITTA.
JÓZSEF főhadnagy
udvari

TOTT 1858-BAN.
ő cs. és kir. Fensége
szállítója.

WALSER FERENCZ
I-ső magyar
gép- és tűzoltó-szerek
gyára,
HARANG- és ÉRCZÖNTŐDÉJE
Kolozsvárról, Belmonostor-utca 12.
Elvállal
Vízvezetők és Csatornázások
berendezését, városok és magánosok részére.
KÖZ- és MAGÁNÜRDŐK
felszerelésére.
Villámhárítók felállítására.

Szállít
Vont vas csöveket
és
Öntött vas csöveket,
zománcozott
kőagyagcsöveket
csatornázásokhoz.

LÉGSZESZ
és
SZELLŐZTETÉSI
berendezéseket.

Képes árjegyzékek és részletes költségvetések díjmentesen küldetnek.

Elvállal
mindennemű
vizi munkát.

Szállít és készít
Kútszivattyukat.

Tüzi és kerti
fecakendőket,
szagtalan ürszőkeket
stb. stb.

A javító-műhelyben minden javítás elvállaltatik.

Képes árjegyzékek és részletes költségvetések díjmentesen küldetnek.

146. (7—x)